
Plan de dezvoltare economică locală a mun. Cahul (Plan DEL Cahul) pentru perioada 2024-2027

Structură:

1. Introducere.....pag. 2-3
2. Scurtă descriere a situației economice a mun. Cahul.....pag. 4-15
3. Direcții strategice, Obiective strategice și Obiective specifice.....pag.15
4. Planul de acțiuni pentru perioada 2024-2027.....pag.16-29
5. Concluzii.....pag.30

Introducere

Planul de dezvoltare economică locală a mun. Cahul (Plan DEL Cahul) pentru perioada 2024-2027 cu accent pe acțiuni de dezvoltare a municipiului Cahul ca punct strategic în atragerea investițiilor a fost elaborat ca urmare a necesității de actualizare a obiectivului de Dezvoltare Economică Durabilă din cadrul Strategiei de Dezvoltare socio-economice a municipiului Cahul pentru perioada 2019-2025. Planul DEL Cahul a fost elaborat în perioada februarie-iunie 2024 într-un mod participativ, cu implicarea în proces a principalelor grupuri-țintă interesate. Acțiunile planificate vin să concretizeze și să aprofundeze efortul primăriei Cahul și actorilor-cheie implicați în dezvoltarea municipiului Cahul ca punct strategic în atragerea investițiilor și valorificarea mai eficientă a potențialului investițional municipal. Procesul de dezvoltare al planului DEL Cahul a fost coordonat de primăria mun. Cahul, fiind realizat cu suportul financiar al Programului "EU4Moldova: regiuni-cheie" și experților naționali implicați.

Documentul se concentrează pe noua paradigmă a dezvoltării regionale în Republica Moldova prin intermediul căreia mun. Cahul este un pol de creștere în regiunea de sud. Din necesitatea de a deveni un pol de creștere durabilă pentru regiune mun. Cahul ar trebui să exploateze la un nivel mai înalt potențialul investițional, inclusiv terenuri, clădiri, spații industriale, dar și să identifice soluțiile optime pentru sporirea capitalului investițional.

Procesul de elaborare a Planului DEL Cahul pe domeniul de sporire a atragerii investițiilor a trecut prin câteva faze:

- *colectarea și analiza datelor;*
- *pregătirea și desfășurarea a 5 întâlniri/workshop-uri cu participarea specialiștilor responsabili în probleme economice și financiare din primăria mun. Cahul, agenți economici locali, structuri de sprijin a antreprenoriatului, reprezentanți sector bancar, consilieri municipali, sector asociativ ș.a.,*
- *elaborarea documentului în baza informațiilor colectate;*
- *corelarea Planului cu Strategia de Dezvoltare socio-economică a municipiului Cahul pentru perioada 2019-2025;*
- *consultarea publică și ajustarea documentului;*
- *lansarea implementării Planului de acțiuni pentru dezvoltarea economică locală în calitate de principalul document de politici locale orientat spre DEL.*

Planul DEL Cahul este corelat și cu alte documente strategice locale, având misiunea să asigure un cadru de sinergizare a eforturilor pentru stimularea dezvoltării economice. Documentele de politici prioritare cu care este asigurată complementaritatea sunt:

- *Strategia "Cahul-capitala cultural-creativă a Republicii Moldova" prin realizarea căreia mun. Cahul transformă cultura într-un motor al dezvoltării locale; (2030)*
- *Planul de mobilitate urbană din municipiul Cahul, care asigură dezvoltarea infrastructurii rutiere într-un mod durabil și eficient (2030)*

Acțiunile planificate pentru primul an (2024) sunt corelate cu evenimentele prin care mun. Cahul implementează inițiativele: "Cahul - capitala cultural-creativă a Republicii Moldova" și "Cahul – capitala Tineretului din Republica Moldova". Planul, de asemenea, include și activități de stimulare a dezvoltării turismului ca domeniu-cheie pentru dezvoltarea economică locală.

Implementarea planului DEL Cahul pentru perioada 2024-2027 va asigura un proces de dezvoltare programată și inteligentă a orașului, asigurând beneficii locuitorilor municipiului, dar și celor din regiunea Cahul și nu numai. În mod direct realizarea acțiunilor va contribui la consolidarea mun. Cahul în calitate de pol de creștere, va spori competitivitatea economică și atractivitatea orașului, va duce la majorarea ponderii volumului de investiții atrase, dar și capitalizarea oportunităților oferite prin valorificarea mai eficientă a potențialului fizic, natural, financiar, al activelor și capitalului uman.

Existența unui Plan de Dezvoltare Economică Locală a mun. Cahul fezabil, cu viziune clară de dezvoltare și cu acțiuni concrete va asigura fundamentarea proiectelor și a procesului de atragere a investițiilor pentru dezvoltarea economică locală, aceasta fiind și o componentă obligatorie în proiectul "Primării pentru creștere economică" la care mun. Cahul este parte. Prin acest proiect, dar și prin proiectele finanțate din resurse guvernamentale sau ale donatorilor externi vor fi atrase finanțări pentru implementarea acțiunilor din Planul DEL Cahul pentru perioada 2024-2027.

2. Scurtă descriere a situației privind dezvoltarea economică a mun. Cahul

MUNICIPIUL CAHUL – CAPITALA DE SUD A REPUBLICII MOLDOVA

Municipiul Cahul ca municipiu-reședință a raionului Cahul este cea mai mare localitate urbană în sudul țării, caracterizat de un specific de dezvoltare economică. Dacă la produsul intern brut la nivelul de țară contribuie cel mai mult comerțul cu ridicata și amănuntul (15,5 %), agricultura (10,6 %) și industria prelucrătoare (9,6%), atunci în cazul regiunii de sud cele mai mari activități ce contribuie la formarea produsului regional sunt: agricultura – 33,7 %, tranzacțiile imobiliare – 9,9 %, învățământ – 7,6 % (figurile 1 și 2).

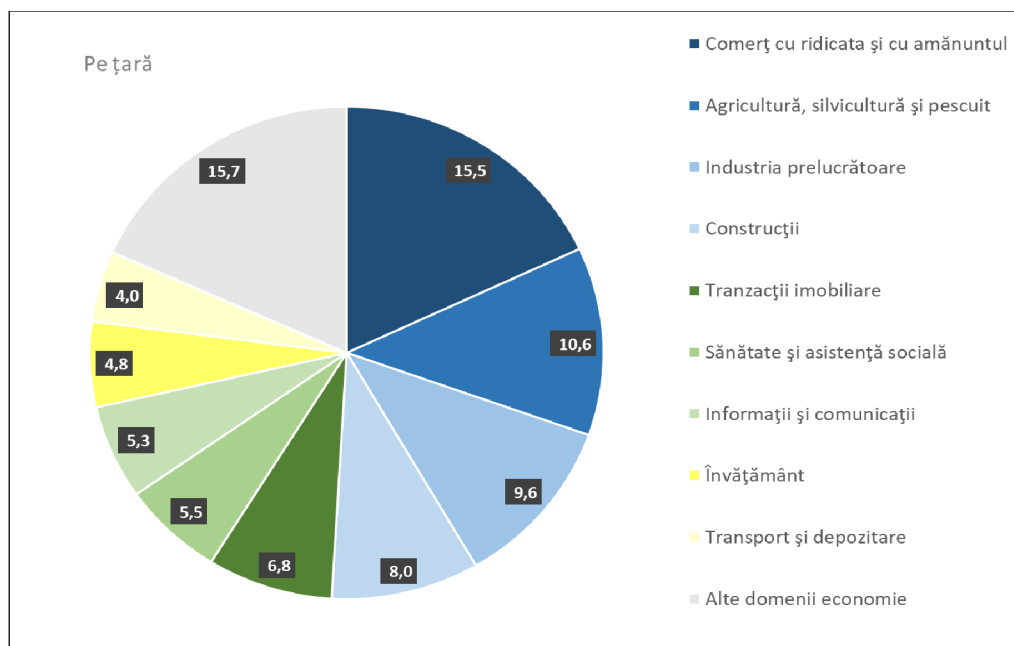
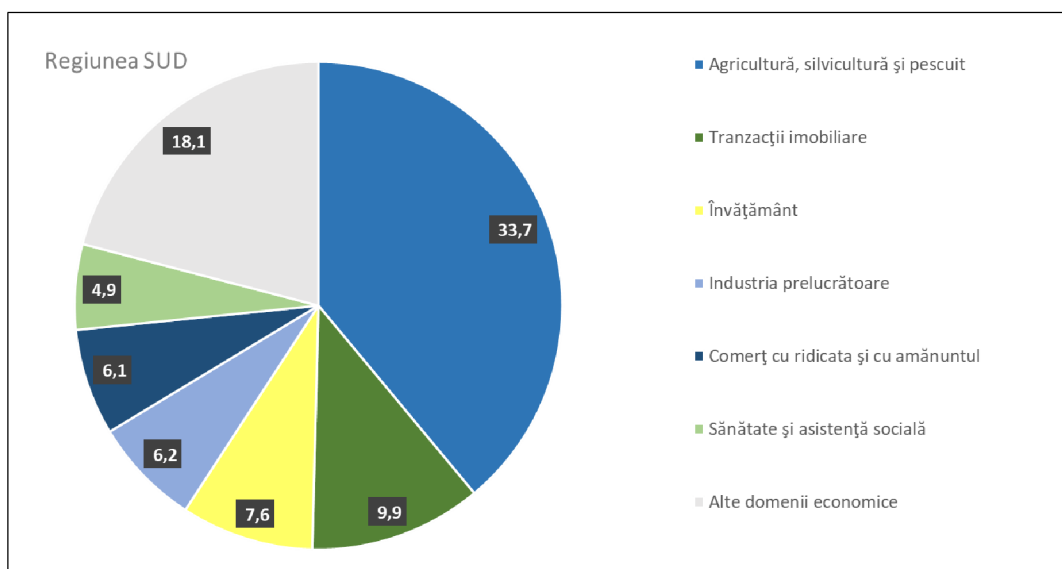

Figura 1. Structura contribuției a activităților economice la PIB pe țară, %

Figura 1. Structura contribuției a activităților economice la PIB pe regiunea Sud, %

Raionul Cahul este furnizorul principal al orzului (10,14 %), strugurilor (21,09 %) și a ovinelor și căprinelor (9,87 %) la nivel național. De asemenea, raionul Cahul asigură o parte importantă a producției agricole din regiune: struguri (34,92 %), ovine și porcine (29,66 %), orz (28,75 %), porcine (22,39 %), grâu (21,48 %), porumb (17,45%), bovine (15,99%) și fructe, nuci și pomușoare (7,85 %) (tabelele 1 și 2).

Tabelul 1. Producția vegetală, 2022, tone

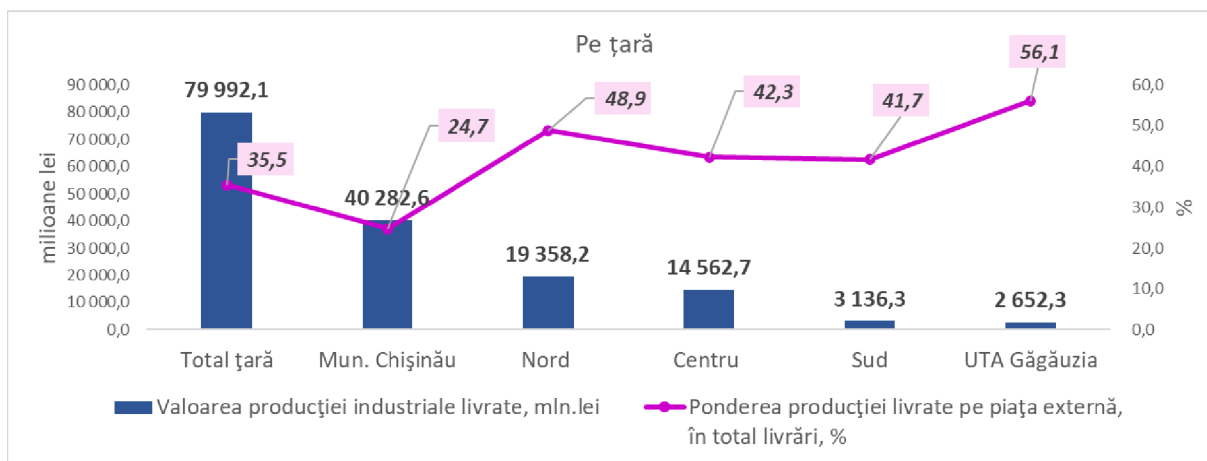
	Grâu	Orz	Porumb	Fructe, nuci și pomușoare	Struguri
Republica Moldova	787 321	118 921	445 637	348 634	201 154
Regiunea de Dezvoltare SUD	226 751	41 935	96 060	33 322	121 496
Raionul Cahul	48 705	12 057	16 761	2 617	42 430
% în producția RDS	21,48	28,75	17,45	7,85	34,92
% în producția națională	6,19	10,14	3,76	0,75	21,09
Locul în RDS	1	1	3	4	1
Locul pe țară	2	1	12	25	1

Tabelul 2. Producția animalieră, 2022, capete

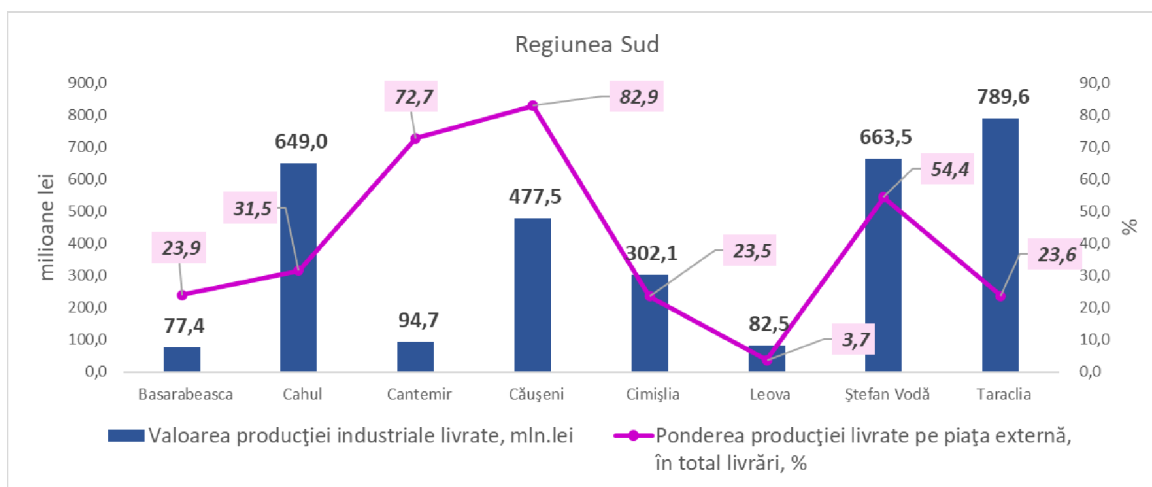
	Bovine	Porcine	Ovine și caprine
Republica Moldova	102 368	340 079	558 647
Regiunea de Dezvoltare SUD	12 013	42 651	185 854
Raionul Cahul	1 921	9 550	55 127
% în producția RDS	15,99	22,39	29,66
% în producția națională	1,88	2,81	9,87
Locul în RDS	3	2	1
Locul pe țară	21	9	1

Regiunea Sud livrează circa 4 % din valoarea producției industriale naționale, înregistrând un nivel de circa 3,1 mlrd. lei. De asemenea, datele statistice arată că ponderea producției industriale livrate pe piața externă din RDS constituie 41,7 %, ceea ce depășește nivelul pe țară de 35,5 %. La nivelul raioanelor regiunii de sud observăm că raionul Cahul livrează circa 20 % din producția industrială a regiunii, plasându-se pe locul 3 după raionul Taraclia și Ștefan-Vodă. Cu toate acestea, ponderea producției livrate pe piața externă din raionul Cahul este destul de mică comparativ cu alte raioane - de 31,5 % (figurile 3 și 4).

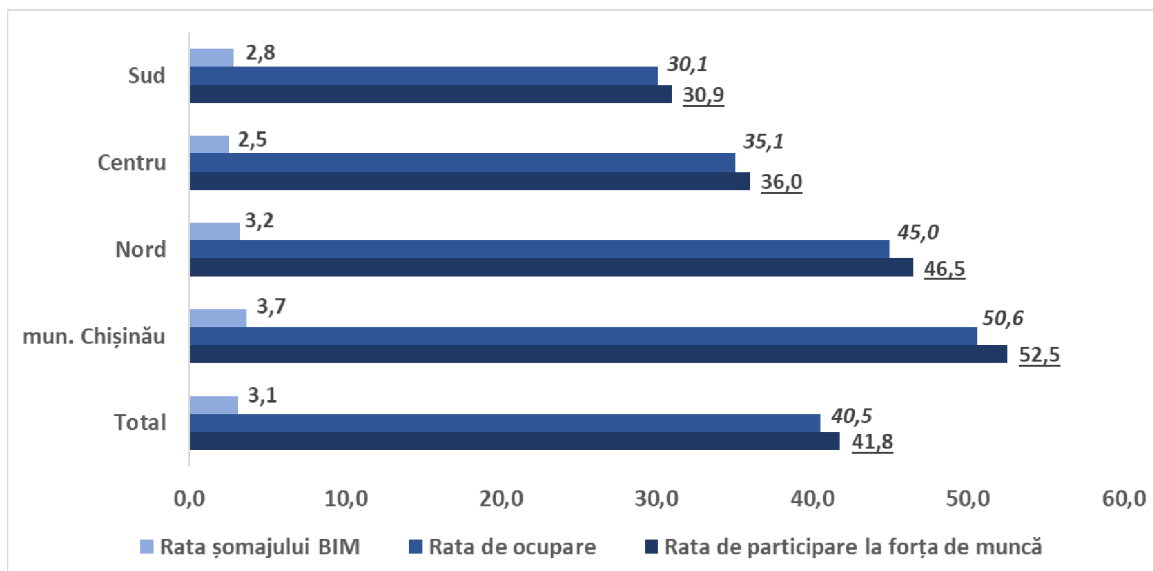
Rata de participare la forța de muncă (proporția forței de muncă de 15 ani și peste în populația totală de aceeași grupă de vârstă) înregistrează cel mai mic nivel în regiunea de Sud, iar nivelul de șomaj atinge un nivel mai mic decât media pe țară. Nivelul câștigului salarial mediul lunar brut este cel mai înalt în raionul Cahul din raioanele regiunii de sud, depășind nivelele medii pe regiunile sud, centru și nord (figurile 5 și 6).

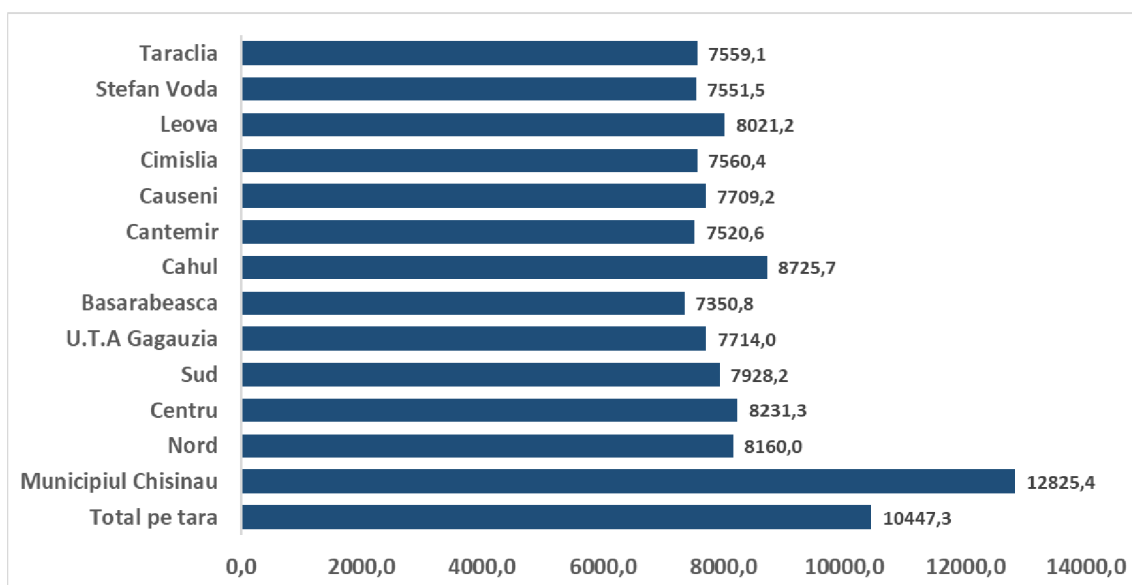
Figura 3. Analiza comparativă a producției industriale pe regiuni de dezvoltare, 2022

Figura 4. Analiza comparativă a producției industriale pe raioanele RDS, 2022

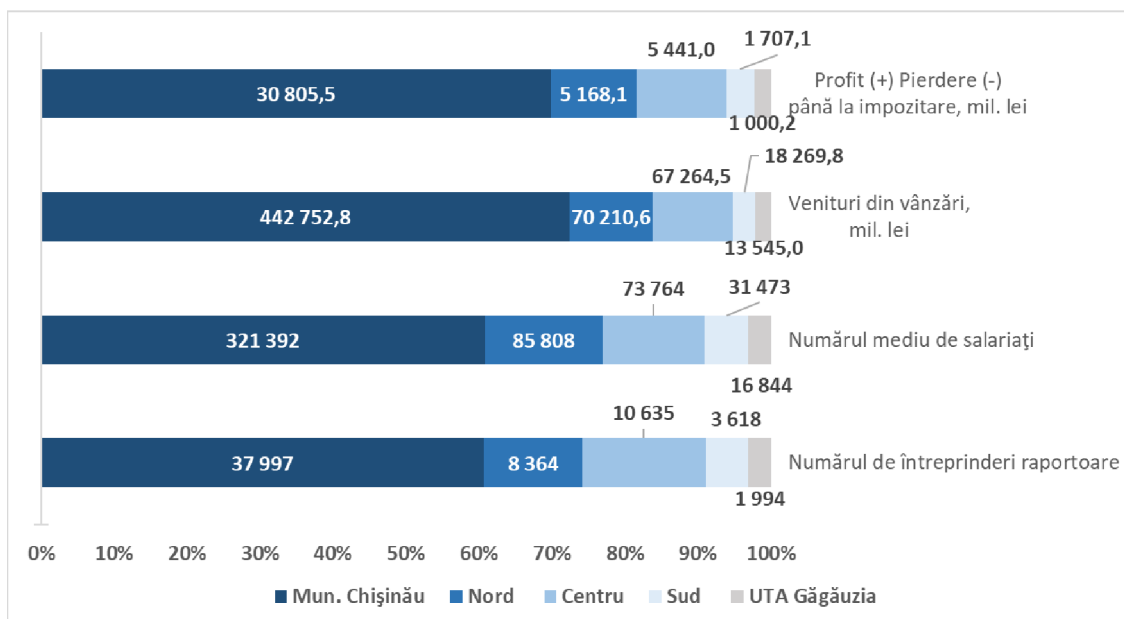

Figura 5. Ratele forței de muncă la nivelul regiunilor, 2022, %

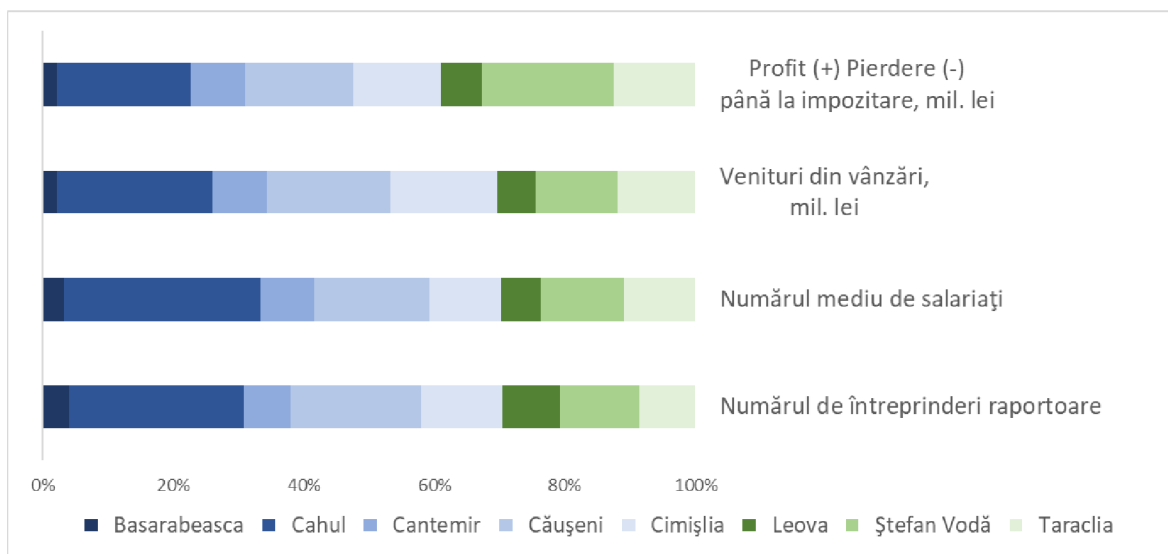

Figura 6. Analiza comparativă a câștigului salarial, 2022, lei

Regiunea Sud înregistrează nivele considerabil mai mici ale indicatorilor de antreprenariat (numărul de întreprinderi de raportare, cifra de afaceri, profit net) după municipiul Chișinău, regiunea Nord și regiunea Centru. Datele pe raioane relevă că raionul Cahul înregistrează cel mai mari valori din RDS la indicatorii antreprenariatului, deținând ponderi între 20-30 % în totalul pe regiuni (figurile 7 și 8).

Figura 7. Analiza comparativă a indicatorilor de antreprenariat pe regiuni, 2022

Figura 8. Analiza comparativă a indicatorilor de antreprenariat pe raioanele RDS, 2022

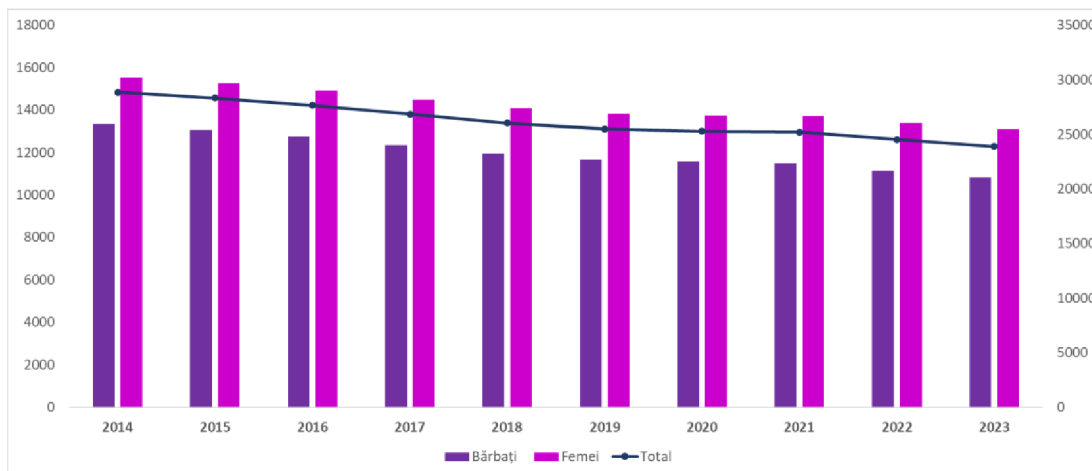
POPULAȚIA MUNICIPIULUI CAHUL

Estimarea populației municipiului Cahul cu utilizarea indicatorului „populația cu reședință obișnuită”¹ indică o tendință de scădere a populației, nivelul mediu de reducere pentru ultimii 10 ani fiind de 2,1 %, ceea ce este mai mult decât ritmul de reducere la nivel național – de 1,5 % și mai puțin decât la

¹ totalitatea persoanelor ce dețin cetățenia Republicii Moldova, cetățenia altor state și apatrizii, care, la data de referință, au reședință obișnuită pe teritoriul țării. Estimarea numărului populației cu reședință obișnuită are la bază populația cu reședință obișnuită corectată de la Recensământul Populației și al Locuințelor (RPL) din anul 2014, la care s-au adăugat născuții-vii, s-au scăzut decesele (sporul natural), și s-a inclus sporul migrator (migrația netă).

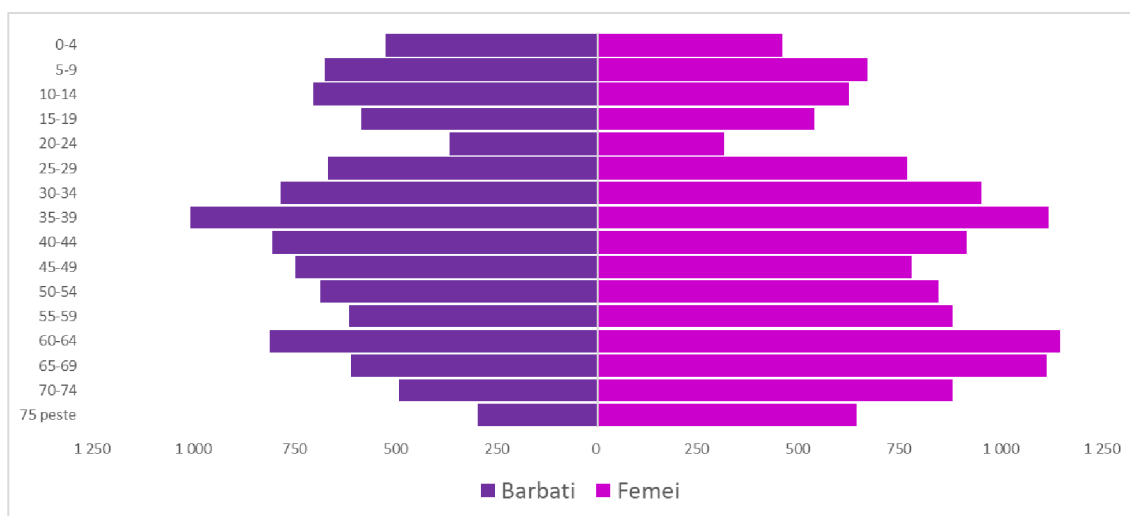

nivelul raionului Cahul – de 2,4 %. Populația municipiului Cahul înregistrează o pondere de circa 30 % din populația raionului și circa 1 % din populația țării. Analiza din perspectiva de gen arată că femeii sunt mai multe decât bărbații în municipiul Cahul, iar ritmul de scădere a numărului de bărbați este mai mare decât cel de femei – 2,3 % și, respectiv, 1,87 %.

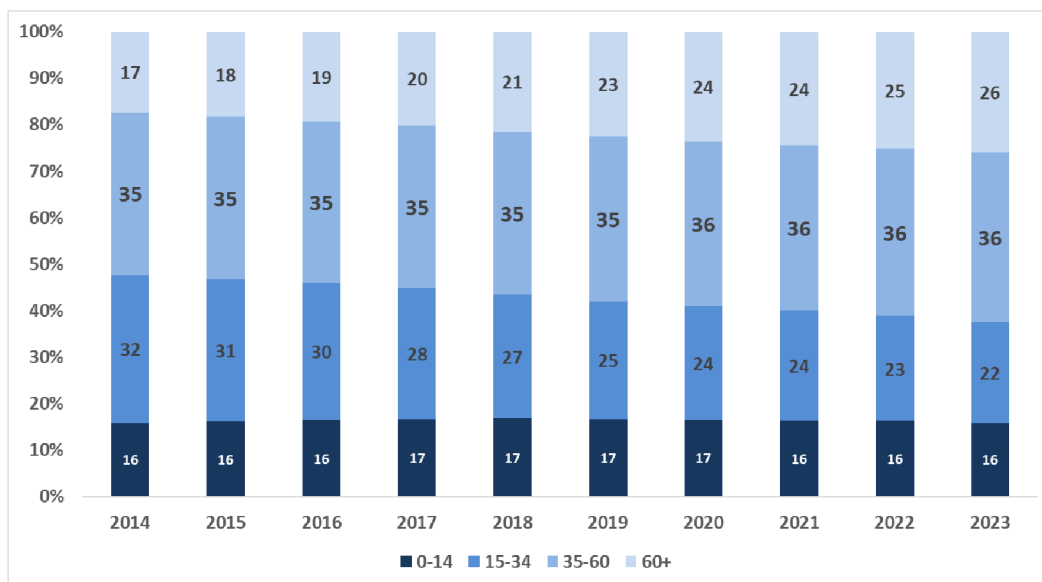

Figura 9. Evoluția populației cu reședință obișnuită a municipiului Cahul în anii 2014-2023, persoane

Cu toate acestea, analiza piramidei vârstelor arată mai clar diferența dintre numărul de femei și bărbați pe categorii de vârstă. Astfel, constatăm că în municipiul Cahul sunt mai mulți bărbați decât femei pentru categoriile de până la 24 de ani, iar pentru categoriile de vârstă mai mari situația este inversă (figura 10). Analiza evoluției structurii populației municipiului Cahul pe categorii de vârstă arată că ponderea categoriei 0-14 ani (copii) rămâne constantă – circa 16 %, ponderea categoriilor 15-34 ani (tineri) a scăzut considerabil de la 32 % la 22 %, ponderea categoriei 35-60 ani rămâne constantă, iar ponderea persoanelor de vârsta a treia a crescut cu 9 %, atingând nivelul de 26 %.

Figura 10. Piramida vârstelor populației municipiului Cahul

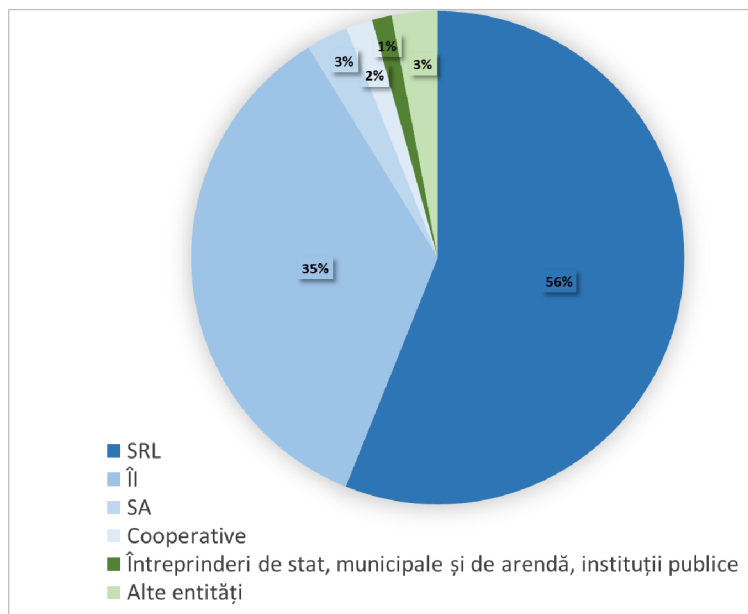

Figura 11. Evoluția structurii populației cu reședință obișnuită a municipiului Cahul în anii 2014-2023 pe categorii de vârstă, %

EDUCAȚIA ÎN MUNICIPIUL CAHUL

Oferta educațională din municipiul Cahul se referă la toate nivelele Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED), fiind asigurată de: 8 instituții de educație timpurie, 2 școli primare, 1 gimnaziu-grădiniță, 5 licee (4 din care au clasele I-XII), 2 școli profesionale, 3 colegii și 2 universități.

ANTREPRENORIAL

Figura 12. Structura întreprinderilor după forma organizatorico-juridică, 2024, %

În perioada 1992-2024 în municipiul Cahul au fost înregistrate 5010 entități, iar, conform datelor actuale, din acestea 3006 entități au fost lichidate. Din 2004 entități active, active și/sau nelichidate, 56 % sunt societăți cu răspundere limitată, 35 % sunt întreprinderi individuale, 3 % sunt societăți pe acțiuni și 2% sunt cooperative.

Analiza numărului întreprinderilor individuale și a societăților cu răspundere limitată înregistrate în ultimii anii arată o tendință negativă în ceea ce ține întreprinderile analizate - ponderea întreprinderilor individuale lichidate din totalul celor înregistrate în perioada 2020-2024 este mult mai mare decât în cazul societăților cu răspundere limitată, ceea ce relevă rezerve în educația antreprenorială în rândul cetățenilor din municipiul Cahul.

Tabelul 3. Evoluția în întreprinderilor individuale și societăților cu răspundere limitată în municipiul Cahul

	2020	2021	2022	2023	2024 (provizoriu)
1.Întreprinderi individuale înregistrate	25	22	22	25	5
1.1. Inclusiv lichidate	16	12	5	1	x
2.Societăți cu răspundere limitată înregistrate	58	43	23	47	30
2.1. Inclusiv lichidate	1	1	3	x	x

ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE

Municipiul Cahul beneficiază de investiții capitale în sistemul de alimentare cu apă și canalizare prin proiectul „Aprovizionare cu Apă și Canalizare în raionul Cahul (AAC)”, finanțat de Guvernul Republicii Federale Germania prin intermediul Băncii Germane de Dezvoltare KfW și Uniunea Europeană. Scopul acestor investiții este îmbunătățirea siguranței și accesului populației din raionul Cahul la servicii de aprovizionare cu apă potabilă de calitate și canalizare, prin realizarea măsurilor de reabilitare și extindere a infrastructurii de alimentare cu apă și de eliminare a apelor uzate, precum și îmbunătățirea capacităților operaționale și de gestionare ale prestatorului de servicii.

Serviciile de apă și canalizare sunt prestate de S.A. „Apă-Canal Cahul” pentru municipiul Cahul și unele localități din raion: s. Roșu; s. Crihana Veche; s. Manta; s. Pașcani; s. Lebedenco; s. Pelinei; s. Ursoaia; s. Alexandru Ioan Cuza și s. Tătărești.

Datele statistice arată că lungimea apeductelor și rețelelor publice de distribuție a apei a sporit cu 8 km, iar numărul de locuințe conectate la serviciului public de alimentare cu apă a sporit cu 693 de unități și numărul de locuințe conectate la serviciului public de canalizare cu 654 unități.

Tabelul 4. Evoluția aprovizionării cu apă și canalizare în municipiul Cahul

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lungimea apeductelor și rețelelor publice de distribuție a apei, km	103,6	103,6	103,6	103,6	111,6	111,6	111,9

Lungimea în funcțiune a rețelelor publice de canalizare, km	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5
Numărul de locuințe conectate la serviciul public de alimentare cu apă, unități	13 209	12 995	13 263	13 263	13 604	13 763	13 902
Numărul de locuințe conectate la serviciul public de canalizare, unități	8 716	8 467	8 735	8 903	9 082	9 244	9 370

În cadrul proiectului „Aprovizionare cu Apă și Canalizare în raionul Cahul (AAC) au continuat și după anul 2022 conectările la rețeaua de apeduct și canalizare în orașul și localitățile raionului Cahul.

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR MUNICIPALE

Colectarea deșeurilor municipale este efectuată de întreprinderea municipală „Gospodăria Comunal-Localivă Cahul”, care deservește municipiul Cahul și 2 localități rurale învecinate (s. Roșu și s. Crihana-Veche). Operatorul economic implementează colectarea parțial selectivă, oferind posibilitatea cetățenilor să separe deșeurile pe următoarele categorii: deșeuri menajere (platforme amenajate și containere la case individuale), deșeuri din plastic (circa 20 de puncte de colectare), deșeuri din sticlă (5 puncte de colectare) și hârtie și carton (3 puncte de colectare). Întreprinderea nu deține, la moment, capacitatea de reciclare a deșeurilor, doar de comercializare către alt operator economic. De asemenea, întreprinderea prestează servicii de evacuare a deșeurilor generate de construcții și reparații. Numărul de clienți ai întreprinderii cu privire la servicii de evacuare atinge nivelul de circa 13 mii, din care 95 % sunt persoane fizice, 2/3 fiind cei de la apartamente în blocuri de locuință.

Tabelul 5. Evoluția serviciilor de evacuare a deșeurilor în municipiul Cahul

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Deșeuri municipale - total, mii metri cubi	50,2	35,3	37,5	58,8	38,1	41,3
1.1.	Deșeuri de la populație (gospodarii), mii metri cubi	20,3	20,1	19,5	33,7	19,4	20,2
1.2.	Deșeuri de la instituții, agenți economici, mii metri cubi	11,4	12,2	13	20,1	13,6	15,9
1.3.	Deșeuri stradale, mii metri cubi	18,5	3	5	5	5,1	5,2
2.	Numărul de locuințe care beneficiază de serviciu de colectare a deșeurilor municipale, unități	9 769	10 188	10 228	10 255	10 163	12 225

SCHIMBĂRI CLIMATICE

Specializarea economică a regiunii de sud, adică activități agricole și cele conexe, și creșterea temperaturii medii și reducerea continuă a precipitațiilor impun luarea în considerare a schimbării climatice în obiectivele de dezvoltare economică a municipiului Cahul (figura 16).

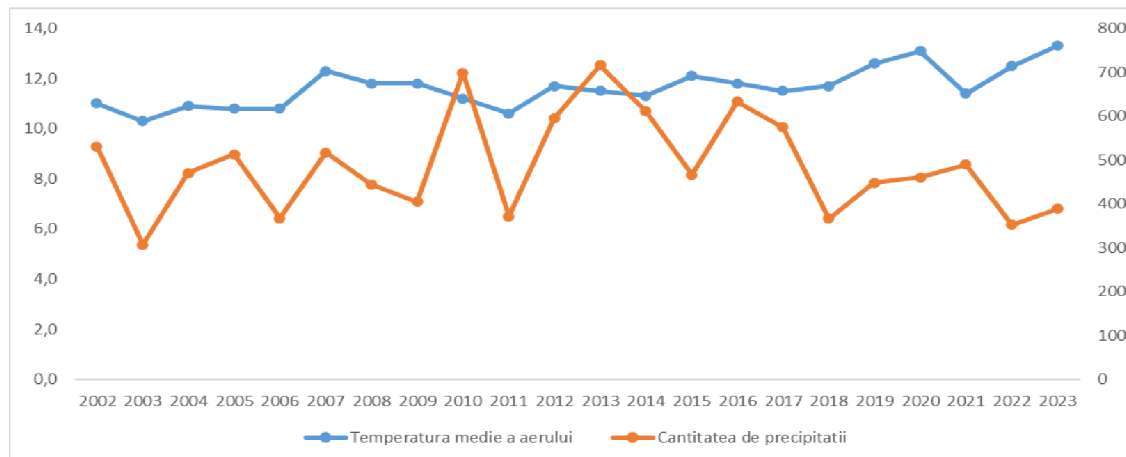

Figura 16. Evoluția temperaturii medii a aerului și a cantității de precipitații în municipiul Cahul

VENITURILE MUNICIPIULUI CAHUL

Evoluția veniturilor bugetare înregistrează o evoluție, atingând nivel de 206,4 mil. lei în anul 2023 (executat). Cu toate acestea, situația geopolitică a determinat creșterea nivelului inflației, afectând considerabil valoarea reală a veniturilor municipale. Astfel, constatăm chiar reducerea valorii reale a veniturilor bugetare față de anul precedent cu 8 mil. lei în anul 2022.

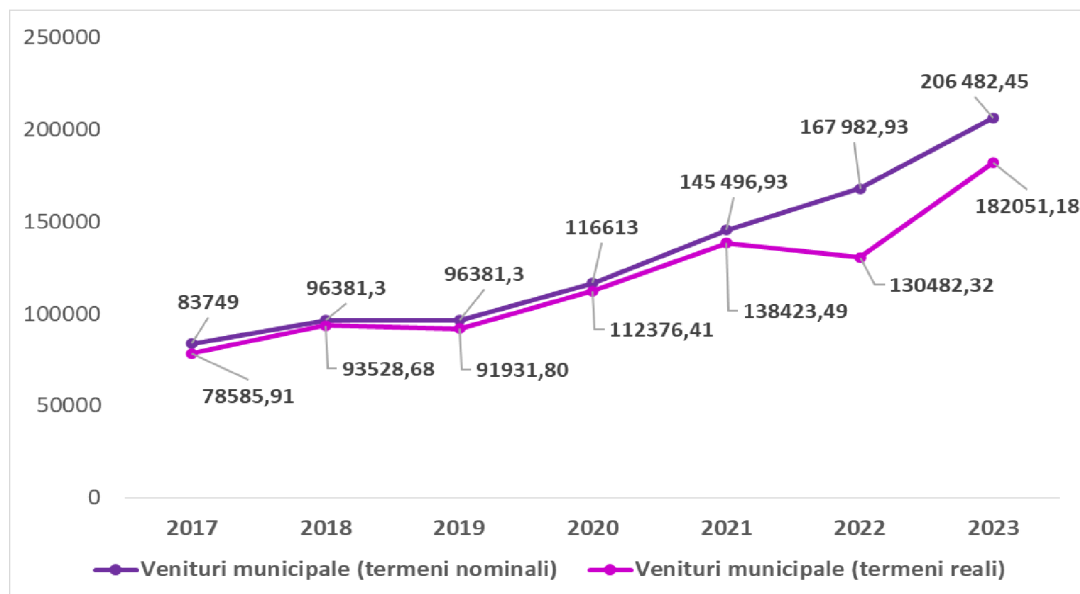

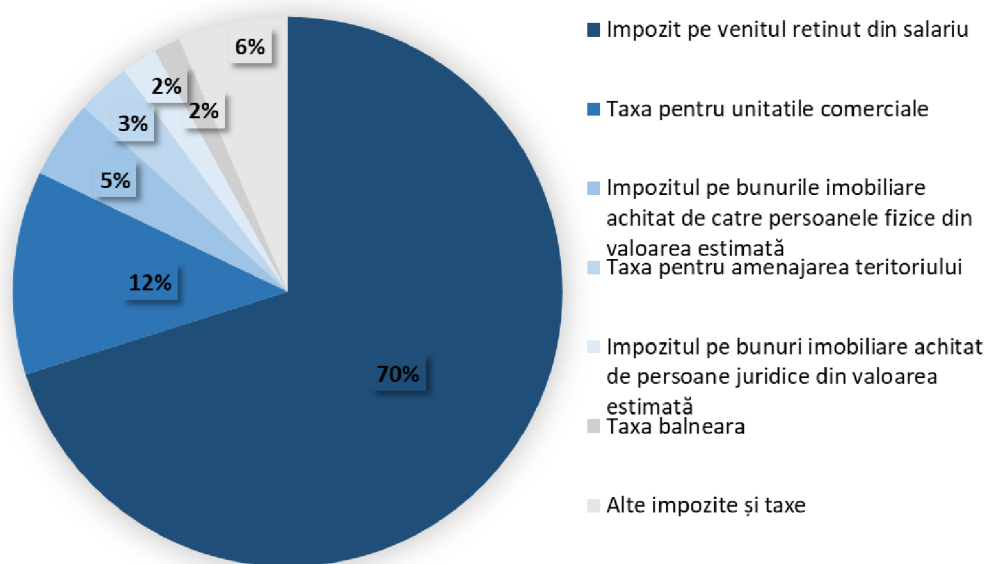
Figura 17. Evoluția veniturilor municipiului Cahul în termeni nominali și reali, mii lei

Circa jumătate din veniturile bugetare sunt formate din impozite și taxe, granturi și alte venituri, a căror mărime depinde de politica fiscală promovată, de efortul autorităților în aplicarea la finanțări externe, precum și administrarea eficientă a patrimoniului public.

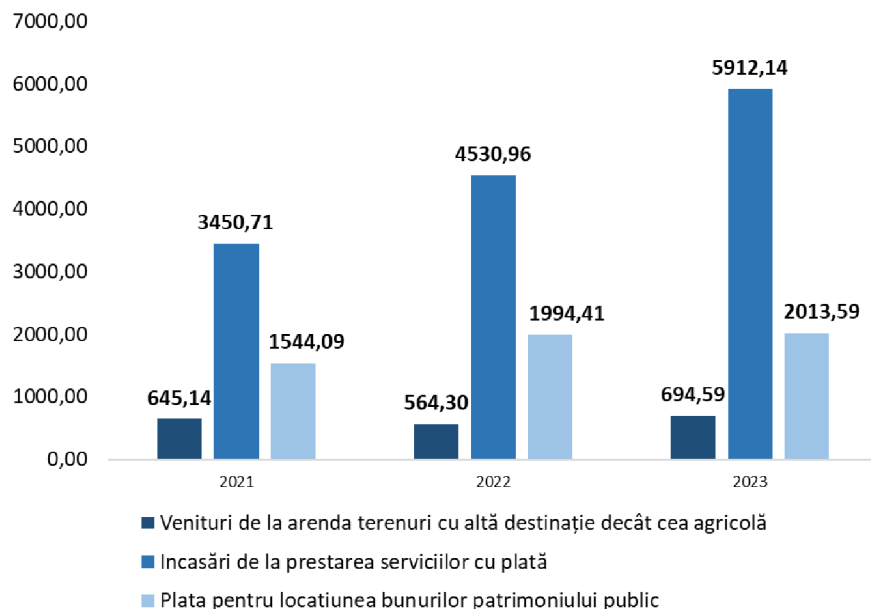
Principalele impozite ce sunt prelevate în bugetul local sunt: impozitul pe venit reținut din salariu (70 %), taxa pentru unitățile comerciale (12 %), impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele fizice din valoarea estimată (5 %), taxa pentru amenajarea teritoriului (3 %), impozitul pe bunuri imobiliare achitat de persoane juridice din valoarea estimată (2 %), taxa balneară (2 %) și alte impozite și taxe (6 %).

Principalele surse de venit din categoria „alte venituri” includ: încasarea de la prestarea serviciilor (circa 5 mil.lei), plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public (2 mil.lei) și plata pentru arenda terenurilor, altele decât cele agricole (circa 0,7 mil.lei).

Granturile au înregistrat nivelul de 12,4 mil.lei, constituind circa 6 % din veniturile bugetare. Aceste granturi sunt administrate de autoritatea publică locală de nivelul I și reprezintă doar o parte a investițiilor în municipiul Cahul, atât din sursele externe, cât și din bugetul național.

Figura 18. Structura impozitelor și taxelor în municipiul Cahul, 2023, %

Figura 19. Structura impozitelor și taxelor în municipiul Cahul, 2023, %

3. Direcții strategice, Obiective strategice și Obiective specifice

Conform Strategiei de Dezvoltare socio-economică a municipiului Cahul pentru perioada 2019-2025 una din direcțiile de dezvoltare strategică este **Direcția 1- "Dezvoltarea economică durabilă a mun. Cahul"**. Deoarece scopul Planului de acțiuni este aprofundarea intervențiilor în domeniul de atragere a investițiilor atunci **Obiectivul strategic 1 este "Dezvoltarea municipiului Cahul ca punct strategic în atragerea investițiilor"**.

Obiective specifice planificate sunt:

O 1.1. Majorarea ponderii veniturilor în bugetul mun. Cahul

O 1.2. Valorificarea bunurilor de proprietate publică de pe teritoriul municipiului

O 1.3. Valorificarea potențialului turistic

O 1.4. Implementarea principiilor de dezvoltare durabilă și SMART pentru dinamizarea economiei mun. Cahul.

O 1.5. Promovarea potențialului investițional al municipiului Cahul

4. Planul de acțiuni pentru perioada 2024-2027

N/o:	Programe/Proiecte/Acțiuni	Perioada	Cost estimativ, lei	Responsabil	Parteneri/Surse potențiale de finanțare	Rezultate/Indicatori de monitorizare
O 1.1. Asigurarea majorării ponderii veniturilor în bugetul mun. Cahul						
1.1.1.	Deschiderea parcarilor cu plată în unele zone ale orașului, stabilirea și aprobarea taxelor de parcare	2024-2027	2 mil. lei	APL Cahul	Bugetul local, granturi externe	<ul style="list-style-type: none"> - stocul existent de parcări marcat și digitalizat; - o structură privind administrarea parcarilor înființată; - 4 parcări cu plată, cu cel puțin 20 de locuri fiecare; - implementarea unei politici tarifare.
1.1.2.	Realizarea studiului privind specializarea inteligentă a municipiului	2025	20 mii lei	APL Cahul	Fundația Inotek, ONG-uri, CCI Cahul/buget local, granturi externe	<ul style="list-style-type: none"> - studiu privind specializarea inteligentă a municipiului elaborat
1.1.3.	Optimizarea calculării taxei pentru unitățile comerciale prin aplicarea diferitor criterii (genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării)	2025	-	APL Cahul	-	<ul style="list-style-type: none"> - o politică fiscală locală corelată cu obiectivele de dezvoltare economică a municipiului; - creșterea volumului resurselor colectate din taxa pentru unitățile comerciale.
1.1.4	Dezvoltarea bazei de date comune privind deținătorii de patentă la nivel local	sistematic	-	APL Cahul	Serviciul Fiscal de Stat	<ul style="list-style-type: none"> - O bază comună locală dezvoltată și actualizată trimestrial
1.1.5.	Elaborarea ofertei privind arenda spațiilor publice pentru evenimente	2024	10 mii lei	APL Cahul	Instituții publice subordonate Primăriei mun. Cahul Platforma visitcahul.md	<ul style="list-style-type: none"> - oferta elaborată și diseminată

1.1.6.	Organizarea evenimentelor culturale cu plată	Pe parcurusul anului	-	APL Cahul	Instituții culturale/ bugetul local, fonduri externe	- Agendă culturală a evenimentelor cu taxe de participare - Tarife pentru organizarea evenimentelor în spațiile publice aprobate prin decizia Consiliului Municipal Cahul
1.1.7.	Susținerea și încurajarea prin diverse facilități a proiectelor de antreprenariat social	sistematic	-	APL Cahul	OSC ce dezvoltă antreprenariat social, întreprinderile sociale	Facilități identificate pentru susținerea antreprenorilor sociali
1.1.8.	Crearea/ generarea măsurilor de susținere a tinerilor specialiști și persoanelor angajate în sectorul public	sistematic	-	APL Cahul	CR Cahul, Incubatorul de Afaceri Cahul, CCI Cahul, OSC-uri/ Buget local, buget național, fonduri externe	- Măsuri de susținere a tinerilor promovate - Cu cel puțin 5% crește rata tinerilor și familiilor tinere care se angajează în oraș
1.1.9.	Actualizarea regulamentului de susținere a tinerilor antreprenori	2025	-	APL Cahul	Centrul Municipal de tineret Cahul, OSC de tineret	- Regulament actualizat
1.1.10	Desfășurarea de campanii de informare și convingere a cetățenilor să contribuie prin alocarea celor 2% din impozit pe venit pentru implementarea unor proiecte importante concrete pentru comunitate	2025	-	APL Cahul	Primăria municipiului Cahul, Serviciul Fiscal de Stat. Organizațiile Societății Civile	- Campanii de informare realizate anual
O 1.2. Valorificarea bunurilor de proprietate publică de pe teritoriul municipiului						
1.2.1.	Dezvoltarea parteneriatului local privind evidența terenurilor publice din municipiu și identificarea problemelor aferente dreptului de proprietate asupra acestora	sistematic		APL Cahul	Oficiul Cadastral Teritorial Cahul. Notari, juriști	- Un parteneriat creat și consolidat; - 4 ședințe trimestriale de lucru organizate anual; - Baza de date a terenurilor publice actualizată trimestrial;

1.2.2.	Inventarierea terenurilor din municipiul Cahul în vederea identificării surplusurilor de suprafață și luarea măsurilor corespunzătoare fiecărui caz	sistematic	100 mii lei	APL Cahul	Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, grupul de lucru creat	- Baza de date a terenurilor publice actualizată trimestrial; - Cel puțin 10 studii de caz identificate și propuse spre soluționare.
1.2.3.	Crearea unui grup de lucru comun din reprezentanți "Primărie-notar" pentru soluționarea problemelor apărute cu privire la proprietatea terenurilor	2024, octombrie	-	APL Cahul	Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, notari identificați de primărie	-grup de lucru creat -soluționate operativ problemele apărute cu privire la proprietatea terenurilor
1.2.4.	Intensificarea acțiunilor privind clarificarea statutului loturilor pomicole (servicii juridice)	sistematic	80 mii lei	APL Cahul	Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, grupul de lucru creat	-crește cu cel puțin 3% anual numărul de terenuri-surplusuri identificate și înregistrate ca proprietate a primăriei -Baza de date a loturilor pomicole actualizată trimestrial;
1.2.5.	Cartografierea bunurilor de proprietate publică și identificarea soluțiilor optime pentru valorificarea acestora	sistematic	-	APL Cahul	Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, grupul de lucru creat	-crește cu cel puțin 10% anual numărul de terenuri-surplusuri identificate și înregistrate ca proprietate a primăriei -baza de date a terenurilor publice actualizată trimestrial;
1.2.6.	Inventarierea bunurilor din cotele valorice din s. Cotihana	sistematic	-	APL Cahul	Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, grupul de lucru creat	-ponderea bunurilor din cotele valorice inventariate atinge circa 90%
1.2.7.	Identificarea resurselor financiare pentru angajarea unei echipe de juriști și avocați, care să lucreze pe termen lung pentru soluționarea problemelor legate de proprietatea publică a terenurilor și imobilelor	sistematic	50 mii lei	APL Cahul	Clinica Juridică Cahul, OSC-uri cu profil juridic/granturi externe, buget național	-echipă de juriști și avocați atrași în soluționarea problemelor legate de proprietățile publice
1.2.8.	Promovarea informațiilor privind licitații prin intensificarea cooperării cu agențiile imobiliare	sistematic	-	APL Cahul	Agenții imobiliare, Specialist cadastru,	- cel puțin 3 agenții imobiliare implicate în promovarea informațiilor privind licitațiile anunțate;

	și diversificarea canalelor informaționale				Specialist relații cu publicul	
1.2.9.	Identificarea spațiilor cu potențial sport și elaborarea proiectelor investiționale (zona Lapaevca, zona Lacului Sărat, zona Lacului Frumoasa, Fabrica de brânzeturi, clădirea fostei școli pentru copii hipo-acuți, Sanatoriu)	2025-2026	350 mii lei	APL Cahul	Companii de proiectare, companii de consultanță/buget local, național, resurse din granturi	-2 proiecte investiționale elaborate anual; - 10 invitații către investitori expediate anual
1.2.10	Identificarea lacunelor în cadrul legal al administrării proprietății publice și lansarea campaniilor de advocacy și lobby pentru modificări legislative	2024 - 2025	-	APL Cahul	CALM, Comisii Parlamentare, Asociația primarilor din r-l Cahul, CR Cahul	- Campanii de advocacy realizate
1.2.11	Clarificarea tuturor aspectelor juridice și de impozitare a cooperativelor de garaje și a deținătorilor de garaje pe terenul public al acestor cooperative	2025-2026	-	APL Cahul	Primăria municipiului Cahul	- Aspectele juridice și fiscale clarificate pentru toate cooperativele de garaje
O 1.3. Valorificarea potențialului turistic						
1.3.1.	Elaborarea „branded content strategy” a municipiului	2025	50 mii lei	APL Cahul	Instituții educaționale, de cultură, media, OSC, clustere, alți parteneri locali/granturi atrase	- Strategia elaborată - Acțiuni din strategie puse în aplicare
1.3.2.	Organizare campanii de informare privind dezvoltarea afacerilor în domeniul turismului, HORECA cu specific traditional moldovenesc	sistematic	30 mii lei	APL Cahul	CCI Cahul, OSC de profil, Clusterul turistic VIA Cahul, Centrul de informare a turiștilor Cahul, Fundația Inotek	- 2 campanii realizate anual;
1.3.3.	Desfășurarea sesiunilor de instruire și capacitate a	anual	50 mii lei	APL Cahul	CCI Cahul, OSC de profil, Clusterul turistic	-cursuri de instruire organizate anual

	întreprinderilor din turism și HORECA și persoanelor interesate să lanseze afaceri				VIA Cahul, Centrul de informare a turiștilor Cahul, Fundația Inotek	- cel puțin 10 instituții/ familii/ persoane participante la instruire.
1.3.4.	Reexamenarea taxei pentru unități de cazare și a taxei balneare	2027	-	APL Cahul	Reprezentanții din afacerile turistice	- taxe de turism actualizate și aprobate prin decizia CM Cahul
1.3.5.	Elaborarea și aplicarea unui sistem stimulativ pentru afacerile din domeniul turismului și celor ce utilizează brandul regiunii Cahul	2025-2026	-	APL Cahul	CCI Cahul, OSC de profil, Clusterul turistic VIA Cahul, Centrul de informare a turiștilor Cahul, Fundația Inotek	- mecanism de motivare și stimulare elaborat - mecanism de stimulare adoptat de CM Cahul și pus în aplicare
1.3.6.	Promovarea agendei culturale anuale în contextul ofertei turistice la nivel național și internațional	Anual, primul trimestru al anului	-	APL Cahul	Palatul de cultură "N. Botgros", agențiile de turism, platforma www.visitcahul.md https://moldova.travel/ https://visit-moldova.md/ https://travelant.org/	- agenda culturală elaborată și promovată prin agenții de turism și parteneri internaționali; - ofertă turistică promovată la nivel regional, național și internațional.
1.3.7.	Dezvoltarea activității Centrului de informare turistică Cahul prin cooperări internaționale	2024 - 2025	300 mii lei	APL Cahul	Palatul de cultură "N. Botgros", agenții de turism, orașe înfrățite	- Ofertă turistică elaborată și promovată; - Produse promoționale conceptualizate; - Magazin offline/ online de produse/servicii deschis. - Stoc anual de materiale și produse promoționale asigurat anual (broșură de prezentare a municipiului, harta turistică, souvenire).
1.3.8.	Intensificarea promovării turistice a municipiului și	2024-2027	500 mii lei	APL Cahul	Palatul de cultură "N. Botgros", Muzeul Ținutului Cahul, Centrul	- Întreținerea anuală a platformelor https://visitcahul.md/ ,

	brandului regiunii Cahul prin instrumente online și offline				de informare a turiștilor Cahul, Clusterul turistic VIA Cahul, CR Cahul, agenți economici, OSC/ bugetul local, fonduri externe	https://muzeulcahul.md/ , https://cahulactiv.md/ asigurată; - indicatori de informare turistică instalați/ recondiționați anual; - trasee turistice din municipiu create și integrate în trasee turistice regionale, naționale și transfrontaliere; - Tururi virtuale create și promovate - Campanie de promovare a brandului organizat anual - Sistem de stimulente pentru agenți economici care vor utiliza brandul
1.3.9.	Campanii de promovare a brandului regiunii Cahul- "Unde inima ta bate" în colaborare cu CR Cahul, instituții publice și agenți economici din raion	sistematic	30 mii lei anual	APL Cahul	CR Cahul, CCI Cahul, OSC de profil, Clusterul turistic VIA Cahul, Centrul de informare turistică Cahul, INOTEK Cahul/bugetul instituțiilor implicate	-campanie de promovare organizate anual - număr în creștere a actorilor locali care utilizează brandul regiunii Cahul
1.3.10.	Elaborarea și multiplicarea cărții de vizită/broșurii mun. Cahul	2024	60 mii lei	APL Cahul	Instituții de cultură din Cahul/proiectul EU4Culture	-carte de vizită/broșură a mun Cahul elaborată -broșură multiplicată în cel puțin 300 exemplare
1.3.11.	Elaborarea unei hărți turistice a mun. Cahul	2024	30 mii lei	APL Cahul	Instituții de cultură din Cahul/proiectul EU4Culture	-hartă turistică elaborată -hartă turistică multiplicată în cel puțin 300 exemplare
1.3.12.	Promovarea și valorificarea activităților din cadrul Strategiei Cahul-capitala cultural-creativă a Republicii Moldova" pentru creșterea fluxului de turiști în	2024	-	APL Cahul	Instituții de cultură din Cahul/proiectul EU4Culture	-evenimente culturale de amploare realizate -interes crescut pentru vizitarea orașului

	municipii (festivaluri, evenimente publice, spectacole...)					
1.3.13.	Atragerea resurselor externe pentru modernizarea infrastructurii turistice și dezvoltarea serviciilor și produselor pentru turiști	2024-2027	150 mii lei	APL Cahul	Serviciul atragere investiții, CMP Cahul, OSC de profil, Clusterul turistic VIA Cahul, Centrul de informare turistică Cahul, Fundația Inotek/FNDRL, fonduri externe	-cel puțin 2 proiecte pentru modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea serviciilor și produselor pentru turiști depuse anual.
1.3.14.	Dezvoltarea turismului viti-vinicol prin susținerea dezvoltării Centrului Oenologic din municipiu	Anual	500 mii lei	APL Cahul	Centrul Oenologic Cahul, Clusterul Vinificației, Clusterul turistic VIA Cahul, Centrul de informare turistică Cahul, ANTRIM, agențiile de turism/ buget local, fonduri externe	<ul style="list-style-type: none"> - 5 evenimente de promovare organizate anual; - 10 parteneriate consolidate anual; - Sesiuni de instruire privind oenologia pentru persoane din țară și din străinătate organizate anual.
1.3.15.	Susținerea și dezvoltarea sectorului tradițional gastronomic	Anual	200 mii lei	APL Cahul	Parteneri internaționali (Georgia), Școala Profesională nr.1, Centrul de Creație, restaurantele locale/ buget local, fonduri externe	<ul style="list-style-type: none"> - studiu privind valorificarea potențialului turistic al sectorului gastronomic din municipiu; - 2 evenimente de promovare pe an organizate; - instruirii specializate pentru agenți economici din sectorul HORECA și a instituțiilor educaționale de profil.
1.3.16.	Valorificarea potențialului turistic al Muzeului Ținutului Cahul	2024-2027	1 mil.lei	APL Cahul	Centrul de Informare Turistică, Agenții de	- parteneriatul cu Centrul de Informare Turistică și agențiile de turism

					turism/ buget local, FNDRL, fonduri externe	<p>naționale și internaționale consolidat și valorificat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Produse promoționale conceptualizate; - Magazin offline/ online de produse/servicii deschis. - Stoc anual de materiale și produse promoționale asigurat anual (broșură de prezentare a municipiului, harta turistică, souvenire).
1.3.17.	Valorificarea potențialului turistic al galeriilor subterane	2024-2027	10 mil.lei	APL Cahul	Centrul de Informare Turistică, Agenții de turism/ buget local, FNDRL, fonduri externe	<ul style="list-style-type: none"> - cartografierea galeriilor subterane elaborată; - Documentație tehnică de reabilitare și conservare elaborată; - 3 situri turistice create și promovate.
1.3.18	Dezvoltarea HUB-ului cultural-creativ al municipiului	2024-2027	10 mil.lei	APL Cahul	Palatul de cultură, Centrul de Informare Turistică, Agenții de turism/ fonduri externe	<ul style="list-style-type: none"> - studioului de înregistrare audio și video profesionist lansat; - numărul evenimentelor culturale desfășurate de colective/artiști din afara Palatului de Cultură în creștere;

1.3.19	Suținerea dezvoltării sectorului de agrement din municipiul Cahul (skatepark, Școala sportivă nr. 1, bazin, carting, sporturi aeronautice)	2024-2027	15 mil.lei	APL Cahul	Centrul de Informare Turistică, agenții de turism, agenți economici/ fonduri externe	<ul style="list-style-type: none"> - sistemul stimulativ pentru inițierea afacerilor în sectorul de agrement; - numărul afacerilor în sectorul de agrement în creștere;
1.3.20	Organizarea anuală a Festivalului de bere artizanală în municipiul Cahul	Anual	500 mii	APL Cahul	Parteneri internaționali, Centrul de Informare Turistică, Agenții de turism/ fonduri externe, agenți economici	<ul style="list-style-type: none"> - sistemul stimulativ pentru afaceri locale de producere a berii artizanale; - eveniment anual de networking organizat
1.3.21	Întocmirea Registrului monumentelor din municipiul Cahul și identificarea resurselor pentru ocrotirea, conservarea și restaurarea acestora	2025-2027	2 mil. lei	APL Cahul	Instituțiile culturale din municipiul Cahul/buget local	<ul style="list-style-type: none"> - Registrul monumentelor din municipiul Cahul întocmit și actualizat anual - Cel puțin un 2 dosare pentru înregistrarea monumentelor pregătite anual
1.3.22.	Organizarea caravanei culturale și a zilelor Cahulului	2025-2027	500 mii anual	APL Cahul	Instituțiile culturale din municipiul Cahul, agenți economici/ fonduri externe	<ul style="list-style-type: none"> - O caravană culturală organizată anual în țară/ în afară țării; - Zilele Cahulului organizate anual.
1.3.23	Promovarea principalelor destinații din regiune și municipiul Cahul în municipiul Chișinău	2025-2027	100 mii	APL Cahul	Primăria municipiului Cahul, Instituțiile culturale din municipiul Cahul, ANTRIM, , agenți economici/ fonduri externe	<ul style="list-style-type: none"> - Oferta culturală și turistică prezentată la centrul de informare turistică din Chișinău
O 1.4. Implementarea principiilor de dezvoltare durabilă și SMART pentru dinamizarea economiei mun. Cahul.						

1.4.1.	Elaborarea raportului de audit energetic pentru toate clădirile publice aflate în proprietatea municipală	2025-2027	1,5 mil. lei	APL Cahul	Companii de proiectare, instituții de cercetare/buget local, granturi externe	- Rapoarte de eficiență energetică pentru toate clădirile municipale; - lista soluțiilor măsurilor recomandate de reducere a consumului de energie pentru fiecare clădire (izolare termică, valorificarea energiei regenerabile de energie).
1.4.2.	Implementarea măsurilor de reducere a consumului de energie în instituțiile publice, întreprinderile municipale (SA Apă-Canal Cahul), etc.	2025-2027	5 mil. lei (anual)	APL Cahul	Administrațiile grădinițelor, APP din grădinițe, OSC de profil/granturi externe și contribuții din bugetul local și al instituțiilor	-cel puțin 2 proiecte de eficientizare energetică implementate anual.
1.4.3.	Facilitarea capacității reprezentanților instituțiilor publice din municipiu, a agenților economici și a societății civile în domeniul digitalizării, securității cibernetice, greening, scrierea și management proiecte etc.	anual	50 mii lei	APL Cahul	Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul, Fundația Inotek etc.	- cel puțin 2 instruirii organizate anual; - cel puțin 10 instituții capacitate anual; cel puțin 10 antreprenori și reprezentanți ai societății civile încurajați să participe la sesiuni de instruire.
1.4.4.	Organizarea campaniilor de informare și promovare a bunelor practici de digitalizare și implementare a soluțiilor SMART în rândul cetățenilor, agenților economici și OSC	anual	10 mii lei	APL Cahul	Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul, Fundația Inotek etc.	- Cel puțin câte 2 sesiuni de informare organizate anual pentru fiecare grup țintă
1.4.5.	Organizarea anuală a Business Summit Cahul tematic	anual	200 mii lei	APL Cahul	Fundația Inotek, Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul	-Business Summit Cahul organizat anual; - cel puțin 100 de participanți relevanți temei abordate.

1.4.6.	Realizarea cercetării tendințelor de dezvoltare a sectoarelor economice și a consolidării avantajului competitiv al municipiului	2025	100 mii lei	APL Cahul	Instituții de cercetare/Buget local, granturi externe	-o cercetare privind tendințele de dezvoltare a sectoarelor economice realizată; - sectoare economice strategic importante pentru municipiu identificate; -măsuri de consolidare a avantajelor competitive identificate
1.4.7.	Actualizarea Planului urbanistic general al mun. Cahul din perspectiva implementării soluțiilor SMART și de mediu în municipiu	2024-2025	2 mil. lei	APL Cahul	Instituții de proiectare națională/Buget local, buget național	- PUG actualizat și ajustat la necesitățile implementării soluțiilor SMART.
1.4.8.	Dezvoltarea cluster-ului agroturistic prin stimularea cooperării celor 5 cluster de business din regiunea Cahul	sistematic	-	APL Cahul	Managementul celor 5 cluster de business	-număr în creștere a agenților economici conectați la cluster; -nivel sporit de atragere a investițiilor prin intermediul clusterelor; - inițiative și proiecte comune implementate anual.
1.4.9.	Dezvoltarea rutelor de transport transfrontalier sistematic dintre Cahul - Galați și alte centre comerciale din România, fluidizarea transportului transfrontalier	Din 2025	-	APL Cahul	Companii de transport/resursele companiilor de transport	-cel puțin o rută zilnică sistematică introdusă între mun. Cahul și mun. Galați
1.4.10.	Consolidarea relațiilor bilaterale transfrontaliere și internaționale în vederea implementării proiectelor comune de dezvoltare economică	sistematic	100 mii lei	APL Cahul	Orașe înfrățite, orașe partenere din alte țări, Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" Cahul, cluster de business, asociații de business, CCI ș.a.	-cel puțin un proiect comun depus anual.
1.4.11.	Identificarea măsurilor de stimulare a investitorilor care doresc să extindă afacerile în	sistematic	1mil. lei	APL Cahul	Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul, Incubatorul de	-lista agenților economici interesați elaborată

	spațiul transfrontalier: mun. Cahul și mun. Galați, dar și în cadrul euroregiunilor "Dunărea de Jos" și "Marea Neagră"				afaceri Cahul, CCI Cahul, Fundația Inotek	-sistem stimulativ și de suport pentru extinderea afacerilor.
1.4.12.	Dezvoltarea parteneriatului cu Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" din Cahul și Extensiunea Universității "Dunărea de Jos" din Galați prin proiecte de cercetare și dezvoltare cu impact socio-economic pentru regiune.	sistematic	20 mii lei	APL Cahul	Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" din Cahul Extensiunea Universității "Dunărea de Jos" din Galați	- Parteneriat cu universitățile consolidate; - Proiecte de cooperare inițiate; - Autorizarea programelor de studii (scurtă durată, licență, master) susținută;
1.4.13.	Organizare campanii de informare privind dezvoltarea antreprenoriatului social	sistematic	-	APL Cahul	Hub-ul activităților de antreprenoriat social, CCI Cahul, Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" din Cahul, OSC și agenți economici din municipiu	- Cel puțin câte 2 sesiuni de informare organizate anual pentru fiecare grup țintă
1.4.14.	Implementarea unor acțiuni din Planului de mobilitate urbană din municipiu Cahul	2024-2027	300 mil. lei	APL Cahul	Companii de proiectare și consultanță/ buget local, fonduri externe	-Reparația capitală a unor străzi principale - modernizarea serviciilor de transport public - dezvoltarea mijloacelor de transport alternativ - piste de biciclete și măsuri de securitate rutieră (semaforizare, marcaje, etc.)
1.4.15.	Implementarea soluțiilor digitale de achitare (Smart POS, achitări pe pagina-web) pentru toate instituțiile publice	2025	5 mil.lei	APL Cahul	Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" din Cahul, Fundația Inotek/ buget local, fonduri externe	- numărul de servicii publice cu achitare cu card/ online în creștere;
O 1.5. Promovarea potențialului investițional al municipiului Cahul						

1.5.1.	Actualizarea portofoliului investițional al municipiului Cahul	Anual	300 mii lei	APL Cahul	Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" Cahul, OSC și agenți economici, CCI Cahul, 5 Clustere din regiunea Cahul, Incubatorul de afaceri Cahul, OSC de profil/buget local, granturi externe	-portofoliul investițional al municipiului elaborat și editat; - portofoliul investițional al municipiului actualizat și completat anual; - cel puțin un proiect investițional adăugat anual; - portofoliul tradus în mai multe limbi străine;
1.5.2.	Organizarea anuală a evenimentelor de prezentare și promovare a Portofoliului de investiții (la Business Summit Cahul, întâlniri cu investitori și diaspora, prin Incubatorul de Afaceri Cahul...)	2025-2027	60 mii lei	APL Cahul	CCI Cahul, cele 5 Clustere din regiunea Cahul, Incubatorul de afaceri Cahul, OSC de profil	- organizate evenimente anuale de promovare a proiectelor investiționale
1.5.3.	Susținerea inițierii/ dezvoltării afacerilor de către tinerii din Cahul	2026-2027	6 mil lei	APL Cahul	Fundația Inotek, Incubatorul de Afaceri Cahul, CCI Cahul, CR Cahul, / buget local, național, granturi externe	- Cel puțin 10 tineri antreprenori susținuți pe parcursul anului (facilități fiscale, subvenționarea cheltuielilor de arendă etc.)
1.5.4.	Asigurarea unui mediu administrativ prietenos agenților economici	sistematic	-	APL Cahul		- Raport anual privind executarea solicitărilor agenților economici
1.5.5.	Elaborarea și implementarea strategiei de promovare a potențialului investițional	2025-2027	-	APL Cahul	Mass-media regională, CCI Cahul, OSC de profil, clustere, agenți economici locali, instituții de promovare/ bugetul local, fonduri externe	-o strategie de promovare elaborată și aplicată; - parteneriate consolidate;

1.5.6.	Soluționarea în parteneriat cu CR Cahul a problemelor legate de lansarea funcționării Parcului Industrial Cahul	Din 2024	-	APL Cahul	CR Cahul, administrația Parcului Industrial Cahul	-identificarea soluțiilor de lansare a activității parcului industrial Cahul
1.5.7.	Identificarea mecanismului de reanimare a funcționalității Aeroportului Internațional Cahul	2025-2027	400 mii lei	APL Cahul	Companie de consultanță/ fonduri externe	- Studiu de fezabilitate elaborat; Proiect investițional elaborat.
1.5.8.	Lansarea platformei digitale Cahul.invest	2025-2026	400 mii lei	APL Cahul	Fundația Inotek/ fonduri externe	- O platformă digitală de promovare a potențialului investițional al municipiului lansată și actualizată
1.5.9.	Dezvoltarea pieții agro-alimentară și modernizarea hanelor pieței din centru	2025-2027	40 mil.lei	APL Cahul	Clusterelor regionale/ buget local, fonduri externe	- numărul de rezidenți (producători locali) în creștere;
1.5.10	Suținerea învățământului dual pentru sectoarele economice subprezentate	2025-2027	5 mil.lei	APL Cahul	Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul, Școli profesionale, Colegii, Fundația Inotek/ buget local, fonduri externe	- cel puțin un program de învățământ dual lansat anual; - program anual de susținere implementat.
1.5.11	Atragerea companiilor din sectorul de externalizare a proceselor de afaceri să deschidă filiale în municipiul Cahul	2025-2027	-	APL Cahul	Primăria municipiului Cahul	- Dialogul cu cel puțin 3 companii din sector este stabilit și dezvoltat anual.

Concluzii

Planul de dezvoltare economică locală a mun. Cahul (Plan DEL Cahul) pentru perioada 2024-2027 cu accent pe acțiuni de dezvoltare a municipiului Cahul ca punct strategic în atragerea investițiilor vine să specifice mult mai clar și profund acțiunile prioritare pentru amplificarea ritmului de dezvoltare economică și consolidare a mun. Cahul în calitate de pol de creștere regional.

Succesul implementării Planului de dezvoltare economică locală a mun. Cahul depinde de implicarea tuturor factorilor interesați în realizarea și monitorizarea progresului implementării cu implicarea și coordonarea eficientă a primăriei mun. Cahul. Efectele așteptate pot fi atinse prin asigurarea coalizării eforturilor și parteneriatul cu reprezentanții sectorului antreprenorial, societatea civilă, instituții desconcentrate și descentralizate, alți parteneri locali.

În procesul realizării Planului de Acțiuni vor fi implicați mai mulți actori, fiecare contribuind pe segmente concrete. Aceștia sunt :

- Administrația publică locală (Consiliul Local, Primarul)
- Sectorul educațional: Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul, Școli profesionale, Colegii
- Societatea civilă (Fundația Inotek, OSC-urile, asociațiile profesionale)
- Structurile de cooperare economică (Clusterul Vinificație, Clusterul turistic VIA Cahul, Clusterul apicol, Clusterul Struguri de masă și Clusterul zootehnic ”Bacii sudului”)
- Locuitorii orașului
- Agenții economici locali
- Structuri externe (Consiliul raional, Guvernul, Organizațiile internaționale, donatorii)
- Consilierii locali
- Alte instituții interesate

Monitorizarea implementării planului va fi realizată prin structuri participative create prin decizia consiliului local sau dispoziția primarului mun. Cahul, care vor întruni beneficiari direcți: cetățeni activi, reprezentanți ai mediului de afaceri și societății civile, consilieri locali, reprezentanți ai grupuri comunitare, mass-media etc.

În fiecare an primarul mun. Cahul în cadrul Raportului anual va raporta în fața Consiliului Municipal și comunității Cahul privind mersul realizării acțiunilor Planului DEL.

Monitorizarea proiectelor, acțiunilor se va efectua prin intermediul indicatorilor de performanță specificați în plan. Evaluarea implementării planului DEL va fi realizată la finalul perioadei de implementare - anul 2027.